

KONU ANLATIMI

TIRNAK İŞARETİ: (")

◆ Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

◆ Mümin SEKMAN: "Bilgi beş harflidir, beşte dördü ilgidir." demektedir.

◆ "Vatanını sevmek, işini doğru yapmak demektir." sözünden ne anlıyorsunuz.

NOT: Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır. Tırnaktan sonra cümle devam ediyorsa tırnak kapatılır ve cümle küçük harfle devam eder.

◆ Çocuklar: "Sakin buraya gelme!" diye bağırıyorlardı.

◆ Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içine alınır.

◆ Tüm öğrenciler "Şey" kelimesinin ayrı yazıldığını bilir.

◆ Türkçede "Çıkmak" kelimesinin elli sekiz tane anlamı vardır.

◆ Cümle içerisinde eser adları ve yazıların adları ve bölüm başlıkları tırnak içine alınır.

◆ Kitabın "İçindekiler" bölümünde arkadaşımın "Sonbahar Göçü" adlı hikayesini gördüm.

◆ Yazarlık atölyesi olarak "Masal Bulutu" kitabını çıkardık.

UYARI: Tırnak içine alınan sözlerden sonra kesme işareti kullanılmaz.

◆ Mehmet Akif Ersoy'un "Safahat"ı evlerimizin baş köşe kitaplarındandır.

ALİŞTIRMA

Aşağıdaki cümlelerde tırnak işaretinin niçin kullanıldığını altlarına yazınız.

Cahit Sıtkı TARANCI'nın "Otuz Beş Yaş" kitabını okuyorum.

Cümle içerisinde eser adları tırnak içerisinde verilir.

Andre Gide: "Yazmaya başlayınca en zor şey samimi olmaktır." diyor.

Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

"yer ayırtmak" yerine "rezerve etme"yi kullananlar dilimizi kirletmektedirler.

Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içine alınır.

Bakınız, şair vatanı ne güzel tarif ediyor:
"Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır.
Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır."

Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

Aşağıdaki cümlelerde boş yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Elif Şafak(')ın (")Sakız Sardunya(")sını okudunuz mu(?)

(")Yatsam(,) acaba uyuyabilir miyim(?) (") diye düşündü (.)

Yaşlı kadın(:) (") Yetişin(!) (") diye bağırdı(.)

Türk edebiyatında (")Çalılıkuşu(") önemli bir yere sahiptir(.)

Var mı böyle bir zaman(?) adı (")şimdi(") olan(.)

ETKİNLİK

Aşağıdaki tırnak işaretleriyle ilgili kurallara bir tane örnek cümle yazınız.

Cümle içerisinde eser adları tırnak içerisine alınır.

Bu hafta “Bir Küçük Osmancık vardı” kitabından sınav olacağız.

Başka bir kimseden alınan sözler tırnak içerisinde verilir.

Polis: “Kıyırdama, olduğun yerde kal!” diye bağırды.

Özel olarak belirtilmek istenen sözler tırnak içerisine alınır.

Bu cümlede “sert” sözcüğü mecaz anlamlıdır.

Aşağıda ☐ ile gösterilen yerlerden tırnak işareti konulacak yerleri örnekteki gibi işaretleyiniz.

■ İzmir üzerine dünyada bir şehir daha yoktur ☐ ■ diyorlar ☐ ☐ Yahya Kemal Beyatlı ☐

Bugün öğrenciler ■ Kendi Gök Kubbemiz ■ adlı şiiri incelediler ☐

Faruk Nafiz ☐ ■ Han Duvarları ■ nda ☐ Anadolu coğrafyasını ve insanını en güzel şekilde anlatmıştır ☐

Höyük sözü Anadolu ☐ da ■ tepe ■ olarak geçer ☐

Aşağıdaki ifadeleri doğru “D” ve yanlış “Y” olarak değerlendiriniz.

[D] Yazılarda başka birinden alınan sözler tırnak içerisinde gösterilir.

[Y] Cümle içerisinde yazar adları tırnak içerisinde gösterilir.

[D] “Yazım Kuralları” bölümünde bazı uyarılara yer verilmiştir. Cümlesinde tırnak işareti doğru kullanılmıştır.

[D] Tırnak işareti kullanıldığında en az iki tane olmalıdır.

[Y] Özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

TEST

1. Aşağıdaki cümlelerinden hangisinde tırnak işareti farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) “Safahat” Mehmet Akif ERSOY’un eseridir.
B) Birçoğu "edebiyat" kavramını yeni öğreniyordu.
C) Tanpınar'ın tek denemesi, “Beş Şehir”dir.
D) Bu hafta “Hayal Küre” adlı kitabı okudum.

2. Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi tırnak işaretidir?

- A) ‘ B) , C) “ D) -

3. Aşağıdakilerden hangisi tırnak işaretinin görevlerinden biri değildir?

- A) Kitapların bölüm adları tırnak içerisinden gösterilir.
B) Özellikle vurgulanmak istenen sözcükler tırnak işaretiyle gösterilir.
C) Başka birinden alınan sözler tırnak içerisinde gösterilir.
D) Özel adlara eklenen ekleri ayırmak için tırnak işareti kullanılır.

I. Genç, "Okuyorum büyük anneciğim." dedi.

II. Kitabınızdaki "İmlâ Kuralları" konusuna bir göz atın.

III. Uzaklık ifade etmek için "ta" kullanılır.

IV. “Kaynakça” bölümünde alıntı yaptığımız kitapları göstereceğiz.

4. Yukarıdaki cümlelerden hangilerinde tırnak işareti aynı görevde kullanılmıştır?

- A) II – IV B) I – III C) III – IV D) I – II

5. Yaşlı (1) adama (2) (3) Daha önce ameliyat oldunuz mu(4)(5) diye sordu(6)

Yukarıdaki cümlede numaralandırılmış yerlerden hangilerine tırnak işareti getirilmelidir?

- A) 3 ve 4 B) 1 ve 2 C) 3 ve 5 D) 2 ve 5

6. Aşağıdaki bilgilerden hangisi tırnak işareti için doğru bir bilgi değildir?

- A) Özellikler vurgulanmak istenen sözcüklerde kullanılabilir.
B) Alıntı sözler tırnak içerisinde verilir.
C) Cümle içerisinde yazı adları tırnak içerisine alınır.
D) Hayvanlara verilen özel isimler tırnak içerisine alınırlar.